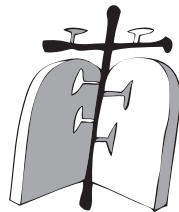

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

zelenočvrteční bohoslužba (foto: Jitka Kučerová)

Úvodní úvaha –
Velikonoční
třesení (2)

Zpráva o životě
sboru za rok 2025 (2)

Editorial (3)

Z březnového
staršovstva (7)

Z březnového
Výdechového
deníčku (8)

O člověku
Františkovi (9)

Jan Žamboch:
trojnásobný Anděl
ve Výdechu (11)

Recept: Cuketová
nádivka (12)

Duben
2026

Ježíš mu řekl: Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili

Jan 20,29

Úvodní úvaha – Velikonoční třesení

„Není zde, byl vzkříšen!“ To je jádro velikonoční vzpruhy. Pro nás unavené. Pro nás, co neví, jak dál. A taky pro nás paralyzované světovým děním, které jako by se splašilo a my ho někdy jen hypnoticky sledujeme na obrazovkách svých telefonů. V Bibli začínáme listovat knihou Zjevení a v modlitbě se někdy zmůžeme už jen na prosbu, aby Pán se svým druhým příchodem nemeškal.

I z Velikonočního příběhu v podání evangelisty Matouše jde vůně apokalypsy. Nejprve na Velký pátek dojde k zemětřesení, pukání skal a probouzení mrtvých. O velikonoční neděli se zase jako meteorit před Ježíšův hrob zřítí anděl jiskřící jako blesk a zářící oslnivou bílou barvou. A země se opět třese. Jakoby na znamení – začíná nový věk, otáčíme kalendář do zcela nové éry! Smrt je porážena, hrob Ježíše neudržel, z pekelné brány je už závora navždy stržená, dveře k Bohu jsou otevřené dokořán.

Země není to jediné, co se v tom příběhu třese. Tím stejným seismickým slovesem se tam třesou i strážci hrobu –

římsí vojáci, reprezentanti vládnoucí moci (viz Matouš 28, 4). O nich Matouš navíc píše, že „strnuli jako mrtví“. Krásná ironie - ten, který zemřel, žije, a ti, kdo hlídají jeho hrob, jsou jako mrtví a třesou se strachy!

Tohle Matoušovo apokalypticky rozmáchlé a roztržené podání chápou jako pozvání: tak se taky zatřes! Ale ne strachy. Odval kámen úzkosti a chyt se naděje. Roztanči se. Nech v sobě otevřít novou dobrou kapitolu. Bůh je na straně člověka – i na naší straně, a nenajde se na světě kámen, který by mi mohl cestu k Bohu zatarasit.

Jordan Tomeš

Zpráva o životě sboru za rok 2025

Bohoslužby

V roce 2025 proběhlo 55 bohoslužeb. Vedle běžných proběhly také zvláštní bohoslužby: o sborové dovolené na louce, o Zelený čtvrtek kolem stolu, štědroodpolední setkání na Kubánském náměstí, divadelní o svatodušní neděli v divadle Mana a o 4. adventní neděli v divadle na Prádle. Na podzim proběhly také bohoslužby s konfirmací Kristýnky Šilarové.

Bohoslužby online spouštíme díky vysílacímu týmu z řad mládeže, až na výjimky, každou neděli.

V létě jsme slavili výletní bohoslužby v okolních sborech (Vinohrady, Žižkov I. a II.). Letos v tom budeme pokračovat. Spolupráci jsme si také užili na Velký pátek.

Presbyteři měli na starosti přímluvné modlitby, čtení, ohlášky, ale také servis před bohoslužbami a po nich (káva, čaj).

Hudební doprovod obstarávají varhaníci Tom Hejda (ve většině případů) a Michal Richter. Občas vypomáhají hosté (Matouš Hejl, David Rejchrt). Sbor využívá nové piano, které bylo zakoupeno z peněz seni-

orátského grantového systému. Používáme téměř každou neděli. Pravidelně se dává dohromady kapela, která někdy zcela nahradí varhanní doprovod. Velkým přínosem je seniorátní farář Jordan Tomeš.

Nedělka: pokus o vlastní katechetické materiály se povedl jen částečně; výrazný prostor dostalo i letos nacvičování vánoční hry, která(é) se opět povedla.

Statistika: Na konci roku 2025 měl sbor 218 členů. V roce 2025 oficiálně vstoupili do sboru 2: Anežka Šilarová a Jordan Tomeš. 12 lidí naopak přestalo být členy. Sbor zastihla tři úmrtí – zejména ztráty Pavla Hrubého a Jarmily Zezulkové nás zasáhly. Oba patřili celý život do středu našeho sborového života. Vzpomínáme ale i na Marii Hamplovou, která bydlela od sboru velmi daleko. Další odchody jsou spojené s výstupem, stěhováním či revizí kartotéky, ve které staršovstvo pokračuje i v roce 2026. Tuto agendu mají na starosti Jelínkovi.

V rámci sborové kanceláře byl zaveden nový kartotéční a evidenční program Sborová kancelář. Díky kterému je vedení dat a kontaktů efektivnější. Nejsilnější věková skupina ve sboru je ve věku 26–45. Celkem je to 55 lidí. Členů s hlasovacím právem je 91, z toho 80 zaplatilo salár. Dalších 10 dárců nejsou členové sboru.

Průměrná účast na nedělních bohoslužbách činila 40 lidí, z nichž 8 byly děti. Bohoslužeb s večerí Páně bylo 19.

Editorial

Velikonoční dubnové číslo tvoří z velké části pohled do doby nedávno minulé. Zpráva o životě sboru za rok 2025 nás vrací k výročnímu sborovému shromáždění, které proběhlo na konci března. Připomínáme “deníkovým” záznamem i březnový program ve Výdechu, který stál opravdu za to. Petr Nesvadba nám nasvětluje z nové perspektivy osobnost sv. Františka a Tomáš Hrubý poodhaluje, kdo že to vlastně hrál v našem klubu Výdech. Pane jo! To vypadá, že jsme hostili anděla a já to nevěděl (nebo teda ne dostatečně).

V dubnu a květnu nás po dlouhé době čeká několik křtů. Dva dětské 19. 4. a 17. 5. a čtyři dospělé 26. 4. Těším se na ně. Jen je škoda, že ve sboru nemáme křtitelnicí, ale jen křtící konvíčku.

Vedle duchovních hodů nás ale čekají i hody kulturní a společenské. Sborový oběd a zpívání písní s novými aranžemi Toma Hejdy. Povídání naší architektky Hanky Seho o tom, jak se staví škola. Nebo, že do Tulské opět po dlouhé době zavítá Motýlí divadelní společnost a zahraje svoji novinku *A pak nezbyl žádný!* Vše najdete v programu.

Přijďte a radujte se velikonoční radostí! Ať vám je posilou.

Matěj Opočenský, Jordan Tomeš
a mnoho dalších

Farářská podpora

Vzhledem k seniorátnímu angažmá Matěje Opočenského jsme měli v roce 2025 tuto farářskou výpomoc: **Jordan Tomeš** nastoupil do sboru v srpnu. Pro sbor pracuje minimálně na poloviční úvazek. Má na starosti 2x bohoslužby v měsíci, biblické hodiny (děti, senioři) a další dílčí úkoly. Během roku vydatně pomáhal i **Josef Bartošek** (úvazek 0,3). Stále pomáhá se středeční duchovní snídaní. Do přelomu února/března ve sboru zásadně pracovala **Marika Vojtíšková** jako pastorační pracovnice. Dále vypomáhá v týmu Výdech a jako podpora pro různé dětské i mládežnické programy. **Hanka Pernicová** pomáhala a částečně ještě pomáhá s administrativou a dalšími úkoly spojenými s Murmanskou.

Sborové akce pravidelné

Nejmenší děti: Přibráli jsme kamarády a skupina je někdy tak velká, že se skoro nevejdeme do Výdechu.

Děti školní a lehce předškolní: Ze tří loupežníků se stala skoro desetihlavá družina tajného krále Davida, která po judských a galilejských horách hledá orlí pírka pro tyranosaura Saula.

Konfirmandi: Ze skupiny dorostenců se stali konfirmandi. Začali jsme moštovací víkendovkou. Snažíme se porozumět modlitbě Páně. Scházíme se minimálně 2x do měsíce.

Mládež a mládež: Máme starší a mladší. Mladší se schází i bez faráře. Starší jednou měsíčně. Jednou za čas se chystají potkat se při společném setkání.

Střední generace se od podzimu neschází.

Nejstarší generace se schází k biblickému programu, vlastnímu seniorskému programu a také pravidelně vaří polévku pro lidi bez domova.

Větší sborové akce

K těm výrazným patří **Horoušánky** pro střední generaci, **sborová dovolená** (loni jsme poprvé vyjeli do Sloupu v Čechách). V roce 2025 proběhly dvě **výstavy ve sboru**: výstava „Od údolí k horám“ Matouše Vokatého a „Světový étos“, kterou inicioval Josef Bartošek. Významnou tradicí je také **sborový oběd**. Loni jsme měli jeden na dík činění. Sbor pravidelně vydává **Sborový dopis „Katakomy“**, kterým posílá informace a podněty do všech domácností. Sborový dopis shrnuje dění ve sboru, upoutává na nový program a přináší informace z církve a někdy i ze společnosti. Má svou redakční radu.

Akce ven i dovnitř – Výdech

Máme za sebou první velkou fázi projektu Výdech. Prostory jsme opravili, spustili program (vlastní i našich přátel z Jablíčkova a dokončili také vyúčtování projektu, který jsme získali od ústředí naší církve z programu DARP.

Návazný projekt (opět podpořený DARP), který má za cíl být blíž okolí a poznat, co kolem kubánského náměstí chybí, probíhá i v roce 2026. V rámci tohoto projektu se nám již podařilo složit **tým „Výdech“**, který připravuje 3–6 akcí měsíčně. Snažíme se o pestrou skladbu programu, tak aby zaujala co nejširší okruh lidí ze sboru i přilehlého okolí ulice Murmanská.

Skrze Výdech pravidelně spolupracujeme s místními novinami Prahy 10, kde jsme prezentováni v rubrice „Aktivity ve Výdechu“, a zároveň jsme zváni na městské akce a také k rozhovorům o kultuře na Praze 10.

Do každodenního programu Výdechu patří **duchovní snidané** (každou středu ráno) a během postního času jsme uspořádali sérii debat s kolegou farářem Martinem Sabem „**Postní otevřeno – k debatám o životě**“.

Velkou veřejnou akcí bylo setkání v parku Ruth Bondyové „**Přes ulici**“. Akci jsme pořádali s Jablíčkovem, knihovnou Prahy 10, prostorem Olga a dalšími kamarády z okolí. Letos chceme akci opakovat.

Sborová diakonie a ekumena

V oblasti tzv. „**sborové diakonie**“ sbor drží **fairtrade skříň**, píše **dopisy AI** nespravedlivě stíhaným ve světě a letos jsme k tomu přidali i **diskuzi o lidských právech**. Už 10 let vaříme **polévky pro lidi bez domova** (5×), faráři navštěvovali organizace **Fokus** a **DS Zámeček**.

Zvláštní péči o seniory, či jinak potřebné ve sboru strukturálně nevykonáváme. Ale dobrou praxí jsou návštěvy mezi seniory, ale nejen mezi nimi. O doprovod v poslední fázi života Jarmily Zezulkové se postaraly Věra Adamcová a její dcera Eva Veberová. Farář(i) vykonávají pastorační návštěvy v míře svých kapacit. Jsou (v případě Matěje určitě) menší než v letech před seniorováním.

Ekumena

V rámci ekumenických vztahů sbor drží dvě ekumenické bohoslužby ročně (ekumenický popelec a nově na Červenou středu). Nově se setkáváme s ECM (kam nastoupil kazatel Petr Vaďura) a širší ekumenou Prahy 10.

Postřehy ze života sboru

- V porovnání s rokem 2024 je nás na bohoslužbách trochu méně, což může souviset i s tím, že děti dospívají a jejich vztah ke sboru se mění. Je také otázka zda, sbor nabízí dostatečné zázemí rodičům již dospělých dětí.
- Devadesát procent sborového života probíhá v prostorách Murmanské, zatímco Tulská slouží především k nedělním bohoslužbám a jako záložní prostory pro programy v týdnu. Snažíme se tyto dva prostory propojovat, například tím, že se po bohoslužbách přesouváme ke sborovému obědu do Murmanské.
- Velmi dobrou a ohleduplnou spolupráci sbor zaznamenává s Jablíčkovem.

Toto rodinné a komunitní centrum sídlící v Malešicích se stalo významným partnerem pro veřejné akce a jsme díky nim více vidět.

- Sborové programy se v průběhu roku rozrostly, a to zejména díky využití nových prostor, ale také díky zapojení dalších farářů (Pepíka, Jordana) a pastorační pracovnice (Mariky Vojtíškové) a dalším.
- Na bohoslužbách je ale někdy opravdu málo lidí – například v červnu nás bylo jednou celkem 6, zatímco nejvyšší návštěvnost dosahují bohoslužby s vánoční hrou, kdy se účast pohybuje mezi 120–150 lidmi.
- Mládež výrazně pomáhá při bohoslužbách, podobně obohacuje sborový život tvořivá úterní skupina nejmenších dětí a jejich rodičů či prarodičů.
- Týdně projde Výdechem průměrně 150 lidí. Při velkých akcích v týdnu je tento počet výrazně překročen.

Poděkování

- Za úklid především Jirkovi Martínkovi a Matoušovi Vokatému.
- Za úsilí při vedení sboru všem presbyterům.
- Divadelnímu týmu z řad dospělých i mládeže.
- Lence Vokaté a Hance Gerner za sborovku a za to že si hezky předaly agendu.
- Za péči o kuchyňku a proviantácké služby Magdě Jelínkové.
- Za sborovou nástěnku a další drobné, ale důležité práce Hance Pernicové.
- Za spolupráci při plánování a organizaci programu ve Výdechu Jitce Kučerové, Elišce Provazníkové, Marice Vojtíškové, Hance Pernicové a dalším.
- Všem, kteří si vzali „neděлку“, především Slávkovi Heřmanovi, který je v jejím koordinování zásadním článkem.
- Muzikantům: nejvíce Šilarům, Kryštofovi Míkovi a Slávkovi Heřmanovi, který v celoroční koordinaci hudebního programu hraje klíčovou roli.
- Za vysílání bohoslužeb a za celou technickou infrastrukturu vysílacímu mládežnickému týmu.
- Všem, kteří se podílejí na přípravě sborového dopisu Katakomy, například Zdenovi Beyerovi.
- Tomáši Jelínkovi za vedení hospodářství sboru, děkujeme za nelehké domlouvání s účetní sboru v minulém roce a doufáme v lepší letošní praxi.
- Pepíkovi Bartoškovi a Jordanovi Tomešovi za skvělou farářskou spolupráci.
- A velké a zásadní díky směřuje za kurátorování a celkovou péči o sbor Tomáši Vokatému; nelze ani pořádně vyjmenovat, co všechno drží v hlavě a jak systematicky sbor vede.

Hlavní úkoly roku 2026

- Zpřehlednit a lépe rozvrhnout současnou sborovou práci tak, aby staršovstvo mělo jasný přehled o tom, co a jak ve sboru probíhá, může se pak lépe rozhodnout, na jaké činnosti má sílu, a které se případně zpomalí či zruší.
- Zvolit nové staršovstvo.
- Letos po dlouhé době připravujeme ke křtu 5 lidí, chceme nabídnout našim katechumenům, tj. lidem připravujícím

se na křest, prostor a celkové přijetí ve sboru.

- Pokračovat v práci ven skrze Klub Výdech, máme nově posilu Deboru Zálesákovou.
- Pro další dva roky je významným úkolem hledání nového faráře.
- Hledat Boží království a naplňovat hlavní poslání sboru tj. tlumočit dobrou zprávu o Boží lásce (evangelium), které vytváří pestré společenství v podzemí i na slunci.

Z březnového staršovstva

Staršovstvo se sešlo prezenčně i on-line 25. 3. ve Výdechu. Po úvodní pobožnosti jsme se věnovali životu sboru, Velikonočním i jiným plánům a dalším praktickým otázkám.

Bohoslužby a sborový život

- Finišuje křestní příprava (5 účastníků), čtyři křty a jedno přijetí do sboru naplánováno na neděli 26. 4. – těšíme se!
- A to není ze křtů vše, čekají nás ještě dva: 19. 4. (Matěj Hrubý) a 17. 5. (Johanka Čapková)
- Starší dětí tvoří zejména dívky ve věku 11–13 let – zvažuje se společná akce
- U mladší mládeže je také ve hře víkendovka

Pastorace a péče

- Navštívena byla Jiřinka Adamcová v nemocnici. Skupina kolem biblické hodiny také před Velikonoci navštívila Líbu Heczkovou, společně se slavila Večeře Páně.

Organizace a rozvoj sboru

- Probíhá aktualizace databáze kontaktů a e-mailových adres.

- Vzniká přehled sborových činností včetně časové náročnosti – zejména, aby se nové staršovstvo mělo čeho chytnout. Hlavní téma dubnového staršovstva.
- Termín volby nového staršovstva: 11. 10. 2026. Chceme aktivně hledat kandidáty a kandidátky.
- Začínáme také s hledáním nového faráře či farářky.

Ohlédnutí za akcemi

- Výroční sborové shromáždění bylo hodnoceno velmi pozitivně
- V březnu to ve Výdechu žilo! Všechny akce (přednáška o kvantové fyzice, koncert Honzy Žambocha, Dračí doupe) byly úspěšné a vedly k radosti a “chvále všehomíra”. Děkujeme všem, co nám pomáhají dýchat!
- Výdechový tým už vaří další program. Děkujeme hlavně Debbie za aktivní nástup do nové a ne zcela prozkoumané

role, ve které se snaží Výdechovou energii krotit do smysluplného tvaru.

Co nás ve sboru a ve Výdechu čeká

- **12. 4.:** společný oběd po bohoslužbách a následně prezentace varhanní sbírky doprovodu od Tomáše Hejdy (14.30)
- **14. 4.:** beseda s Hanou Seho „Jak se stává škola?“ od 18.30 ve Výdechu
- **21. 4.:** divadelní představení „A pak už tam nezbyl ani jeden aneb deset malých černoušků“ - Motýlí divadelní společnost, od 19.00 v Tulské
- **13. 5.:** Květinový workshop u Výdechu ve spolupráci prostorem Olga/Bubahof

- **29. 5.:** Noc kostelů (výstava fotografií Jana Šilara, poezie, možná i hudba!)
- Další předběžně plánované akce: Horoušanky Open (5. 6.), výlet otců s dětmi (21. 6.), sborová dovolená (18.–25. 7.)

Provoz a finance

- Schválili jsme nákup ozvučení do Výdechu (v hodnotě cca 19 000 Kč), pořádát koncerty a jiné podobné radostné akce bude díky tomu jednodušší
- Připravují se sborová trička a tašky s logem Výdechu, ale zatím je to tajné

Termín příštího staršovstva: 29. 4. 2026

Z březnového Výdechového deníčku

Kvantová mechanika, úterý 10. 3.

Shrnout pohledem totálního laika přednášku o kvantové mechanice, kterou připravil a prezentoval Pavel Staroba je takřka nemožné. Samotné téma násobně překračuje možnosti pozorovatele (mě),

a když už mě napadá, jak do tématu vstoupit, mám pocit, že to bude zavánět jak v té krabici pana Schrödingera. Bez ohledu na to, jestli ta kočka živá je, nebo není.

Co si ale odnáším, to i vám chci také donést. Podobně jak Jirka Martínek prádlo z čistírny. Pavel nám - cca 15 přítomným – servíroval téma z gruntu. Od presokratických, přes Newtona až po poslední data přilétlá z vědeckého pracoviště Cern a z výzkumu čerstvých nobelistů. Chvillemi jsem sám oscilloval mezi fotonem a částicí ...

Přináším tedy toto. Na světě se dějí přátelé zázraky. Tedy věci, které jen tak vysvětlit nejdou. To, co funguje (fyzikální zákony) v tom našem viditelném světě, to v tom malém – mikro – v takovém tom tak titěrném, že to ani není pravda – nefunguje. Jak je ale možné, že tam to nefunguje a v našem měřítku ano?

A to nebylo vše přátelé. Pavel nám dokonce v závěru s vážnou tváří tvrdil, že

na světě (jakože kdekoliv ve vesmíru) se běžně vyskytují dvě „částice“, které ať jsou od sebe vzdáleny jakkoliv daleko, jsou spolu nerozlučitelně (teda to si nejsem jistý) provázané (to jisté je). Když se změní jedna, druhá se okamžitě promění také. Umíte si to představit?

Kam se hrabou pokusy dokázat Boží existenci. Tohle mohl vymyslet jedině Bůh. Vše je od teď tedy jasné. Jsme v pohodě. Můžeme na koncert. **MO**

Koncert Honza Žambocha, pondělí 16. 3.

Honza Žamboch – zpěvák, básník, kytarista, a po březnovém koncertu ve Výdechu taky prostě člověk, který si s ostatními po právě odehraném koncertě klidně ještě na dvě hodiny sedne na zem a hraje se a zpívá, co koho napadne. Nepotřebovali jsme táborák, nám stačila otevřená atmosféra, soudek piva (díky, Janku!) a jakýsi pocit, že takovéhle hudební spontánnosti se přeci jen tak nedějí. A tak člověk nastrožil uši a každou buňkou vstřebával tu krásu a vzájemnost. Díky za zážitek! Koho na koncert pozveme příště? **JT**

Dračí doupe, čtvrtek 19. 3.

Klavír v hospodě. Do chvíle, než k němu usedne snaživý žák základní umělecké školy a dobrých dvacet minut se snaží si vzpomenout, jak že ta skladba „Pro Elišku“ po úvodním ozdobném trilkou pokra-

čuje, je to zcela neškodný hudební nástroj. Jenže, zdání někdy klame. „Hospodin se dívá člověku na srdce“, čteme ve známém starozákonním verši – a dobrodruzi v příbězích Dračího doupe se u nás ve Výdechu zase dívali jednomu takovému klavíru pod víko a pod klapky. Řešili totiž záhadné zmizení jednoho hospodového klavíristy - a nebudete mi věřit, ale byl to nakonec právě ten jeho hudební nástroj, který ho chladnokrevně sežral! Kdo by věřit chtěl, může se zase někdy stavit - hraní si na hrdiny mělo úspěch a rádi se k němu zase potkáme. Tak do té doby: bacha na klavíry! **JT**

O člověku Františkovi

Letos si připomínáme kulaté výročí jedné z největších postav křesťanských dějin: Františka z Assisi. Necítím se být schopen posuzovat Františka jako světce, tedy jednoho z nejproslulejších mužů v dlouhé řadě těch, kdo byli za svůj svatý život kanonizováni. Jako evangelík jsem ostatně k úloze svatých poněkud skeptický. František mne však vždycky fascinoval; patřil k postavám, okolo kterých jsem „kroužil“ a „dotýkal“ se jich s ostychem a nejistotou,

protože mne znepokojovaly a rozechvívaly. V následující malé úvaze dovolím si zformulovat jen několik poznámek na téma Františkova lidství, neboť právě tuto stránku jeho odkazu pokládám za mimořádně aktuální.

František byl zajisté v především člověkem víry, „Ježíšovým člověkem“ (jak praví autor úvodu k „Moudrosti svatého Františka z Assisi“). Na Boží výzvu odpověděl radostným, všeobjímajícím a bezvýhradným přitakáním a do konce svých dnů nejen „věřil“, nýbrž „žil vírou a víře“. Kristus přímo vedl každé jeho slovo i krok, prozařoval celý jeho vezdejší pobyt a činil jej překračujícím, ale zároveň i přítomným, což mu zajišťovalo neopakovatelnou působnost. Stal se symbolem vtělení Spasitele, aniž by se mu však byť v náznaku snažil „konkurovat“ či se snad vydávat za toho, kdo naplňuje příslib svatosti; naopak, neustále ho trýznily pochyby a hledání. Právě proto se stal ztělesněním pravé, živé víry.

František byl člověkem kontemplance. Nejen ve smyslu „žít život jako velkou modlitbou“, ale i v tom smyslu, že byl neustále veden ideou jednoty světa v Kristu a prodchnut jistotou sounáležitosti všeho živého v myslí Boží, což mu umožňovalo neoddělovat „posvátné“ a „profánní“, nýbrž meditovat jaksi „za chodu“: být loutnou, která hraje melodii Boží, neustále svým způsobem setrvávat v extázi a vše zdejší nahlížet „sub specie aeternitatis“, ale přitom být v každém okamžiku „zde, tady a pro druhého“. Jeho život tak poukazyval k tomu, že ponor do hlubiny Božího tajemství není primárně věcí kostelního rozjímání či dokonce klášterního osamění, ale že celý svět je vlastně chrámem („templum“), příbytkem Božím, a křesťan je ten, jemuž připadá čest i odpovědnost tuto zvěst hlásat, velebit, učit a žít.

Každý si jistě při jménu „František“ připomene jeho příslovečnou pokoru a chudobu. Však jej také Nikos Kazantzakis v proslulém románu nazývá „chudáskem Božím“. Naše prozaická, patos zlehčující doba mohla by mít sklon chápat jeho sklonění se před tváří Boží jako pózu či naučený rituál; nic by nebylo ve Františkově případě falešnější! Jeho autenticita vyvěrala z hlubokého prožitku lidské služebnosti Nejvyššímu, ale i z prožitku rozštěpenosti lidského údělu, tragického konfliktu mezi lidskou malostí a nezměrnou velikostí jeho odpovědnosti za tento svět. A opět: ani v této poloze svého lidství František nic okázale nedramatizoval, nestavěl na odiv; chápal svůj život jako službu – a sloužil, jak nejlépe uměl.

Výrazným rysem Františkova lidství byl soucit a láska. A to nejen ke všem lidem na světě (které považoval za své bratry a sestry), ale i ke zvířatům, rostlinám a přírodě jako celku. Máme zaznamenáno mnoho příkladů jeho „sou-trpění“ s bližními – a za „bližní“ považoval vše, co vzešlo z rukou Božích a co má tedy nepochybnitelný smysl, příběh, cíl a hodnotu. Jeho důraz na rovnost všeho tvorstva před tváří Boží a na jeho důstojnost jsou pro nás stále nenaplněnou výzvou. Nechť zazní slova samotného Františka: „Svého nepřítel miluje doopravdy ten, kdo se nermoutí nad bezprávím, které mu nepřítel dělá, ale kdo pro lásku Boží se trápí nad hříchem v jeho duši a prokazuje mu svou lásku skutky.“

Petr Nesvadba

Jan Žamboch: trojnásobný Anděl ve Výdechu

Sešlo se nás pěkných třicet a Matěj Opočenský, který uvedl hosta, ohlásil, že se jedná o druhý koncert uskutečněný v Klubu Výdech. No panečku, teprve druhý a hned z mého pohledu folkového hudebního publicisty hodně těžko překonatelný: hrál a zpíval nám Jan Žamboch, autor, frontman a skvělý kytarista kapely Žamboši.

Vzácnost chvíle podtrhovala skutečnost, že Jan málokdy hraje sám, zpravidla právě s kapelou, která je trojnásobným držitelem žánrového Anděla za folk (za alba *To se to hraje*, *Přitahuje* a *Louvre*), další dvě alba byla na tuto cenu nominována a to poslední, z loňského roku, co se jmenuje *Skrýš*, je ještě ve hře o folkového Anděla za rok 2025. Doufám, že si cenu odnese, protože je z mého pohledu asi (skoro) ze vši žamboši úrody nejlepší. A právě z něj odehrál Jan Žamboch možná všechny písně. Proložil to několika staršími hity (*Louvre*, *Co ti holka zahrát*, *Dřevorubecká...*), poctivě střídal veselejší s vážnějšími a po-

těšil tím, že komentoval písně – dozvěděli jsme se proč a jak vznikly a že u jejich vzniku velmi často stála nějaká slyšená nebo načtená historka. „To je skvělé, že jste přišli, to by se u nás na Vsetíně v pondělí nestalo,“ radoval se Jan z hojné návštěvy; koncert byl dohodnutý na den, kdy měl Jan Žamboch v Praze workshop s pokročilými kytaristy. No, ono i v Praze je to tak, že v pondělí se odehrává naprosto mizivá část týdenního hudebního provozu – a já netuším proč. Ale tentokrát jsme klub Výdech zaplnili a dostali jsme skvělý program; já jsem byl rozhodně nadšen, ale řekl bych, že se mnou i (většinou) přítomní diváci.

Po dohrání koncertu a třech přidavcích se koncert rozlil do příjemného doznívání zážitků; málokdo odcházel a kdo chvíli vydržel, dočkal se momentu, kdy protagonista znovu vyndal kytaru z futrálu a začal hrát písně obecné k zpěvu všeobecnému ...

Jen víc takových koncertů.

Tomáš Hrubý

Recept: Cuketová nádivka

inspirace třeba pro nedělní (sborový) oběd

Na **40 dkg cukety** dáme **uzeného masa** jedna k jedné, **25 dkg sýra**: záleží na chuti, čedar či eidam, **1 hrnek polohrubé mouky** smícháme s **půlkou prášku do pečiva**, **4 až 5 celých vajec**, **petržel**, **sůl** opatrně, **pepř** a vše řádně promícháme s cuketou, maso a sýr nastrouháme na hrubém struhadle ve větší míse a také důkladně promícháme, přendáme do řádně vymazaného pekáče, nejlépe sádlem, a pečeme asi půl hodiny, aby to mělo barvu.

Příloha může být chleba nebo brambory podle chuti a zeleninový salát je samozřejmost.

Magdaléna Jelínková

Na tomto místě může být váš oblíbený recept, pište na vrsovice@evangnet.cz.

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; [cce.vrsovice](https://www.facebook.com/cce.vrsovice); ČCE Praha 10 - Vršovice
Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: T. Vokatý; Korektury: Z. Beyer; Redakční rada: Z. Beyer, M. Opočenský, J. Tomeš
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 35 Kč